

Jurim Andrejevam - 80

2011.gada 19.maijā apīrit 90 gadi Jēkabpilī un visā Latvijā kādreiz ļoti iemīļotam Jēkabpils ekonomiskā tehnikuma mūzikas skolotājam, daudzu rajona vokālo ansambļu vadītājam, komponistam un dziesmu vārdu autoram **Jurim Andrejevam (1921. – 1986.)**

J.Andrejevs dzimis Smiltēnē. Mācījies LVU Medicīnas fakultātē, taču karš un iesaukums Latviešu leģionā pārtrauca studijas, viņš nonāca 19.divīzijas sanitārajās teltīs, kur glāba ievainotos. No Kurzemes katla laimējās izklūt dzīvam, bet Latvijā bija palicis viens, tuvinieki devušies bēgļu gaitās. Tēvu vairs nesatika, bet no ASV atbraukušo māti, brāli un māsu izdevās ieraudzīt un satikt tikai pēc trīsdesmit gadiem, kad pašam jau bija uzbrukusi slimība, kas ļāva nodzīvot tikai 65 mūža gadus.

Jēkabpilī Juris Andrejevs ieradās 1951.gadā, strādājis Biržos, Zīlānos, bet no 1955.gada viņa dzīve saistās ar Jēkabpils tehnikumu. Lūcija Ņuzāne savās atmiņās raksta: „Juris veidoja dziedošus kolektīvus lauku ciematos [Ābeļos, Dignājā, Vīpē, Kūkās, Sēlpilī] un pats brauca garus ceļā gabalus uz mēģinājumiem. Komponēja arī pats, izmantojot Ārijas Elksnes, Dainas Avotiņas, un it sevišķi Aleksandra Pelēča tekstus. Kopā ar Juri Andrejevu mēs izdzīvojājam daudz dziesmotu brīžu. Neaizmirstami atmiņā palikuši jaunatnes svētki Smiltēnē, Kandavā, Saldū, Talsos, kad jēkabpīliešu muzikālajiem uzvedumiem uzgavilēja tūkstošiem klausītāju. Tāpat Jēkabpils tehnikuma hronikā ierakstīti brīnišķīgi notikumi – absolventu salidojumi, citu tehnikumu viesošanās, jaunās ēkas atklāšana un skolotāju mūža gadskārtas, un katrai reizei Juris komponēja jaunas dziesmas.”

Jāpiebilst, ka Jurim Andrejevam ir dziesmas arī ar Lūcijas Ņuzānes vārdiem („Jaunības dziesma”, „Iešanas prieks”, „Dziesma par Stāmerienu” u.c.) Skolotājs Juris Andrejevs ticēja, ka skaistums var darīt bagātu dvēseli. Melodiskās un liriskās viņa kompozīcijas arī tagad bieži skan vokālo ansambļu repertuārā. Dažkārt tās it kā folklorizējušās – tiek nosauktas par nezināma autora dziesmām. Pats komponists par savām dziesmām rakstīja: „Ja manas melodijas jūs iepriecina, lai tās skanot tālāk vijas!”

Pateicoties Jēkabpils Agrobiznesa koledžas muzejam un tā vadītājai Ainai Ņāvei, Jēkabpils pilsētas bibliotēkā 2011.gada maijā notika izstāde, kur fotogrāfijās bija skatāmi raksturīgākie mirkļi skolotāja J.Andrejeva darba gados tehnikumā, mēģinājumos, koncertos, izlaidumos, tiekoties ar tuviem un tāliem ciemiņiem, kā arī nošu pieraksti dziesmām un komponista piemiņai veltītās viņa dziesmu pēcpusdienas Jēkabpils Tautas namā programma – afiša 1996.gadā. Izstādē varēja aplūkot arī mākslinieces Ainas Karlsones mūzikim veltītos ekslibrus un citus materiālus.

*Anita Rubine
Jēkabpils pilsētas bibliotēkas
bibliogrāfe*